

CELINY

Z P R A V O D A J 3/2017 S P O L E Č N O S T I S B Ě R A T E L Ů C E L I N

BRAUNSCHWEIG

V listopadu 2017 byla pořádána 45. aukce firmy PROFIL. Z nabízených položek mě nejvíce zaujala jedna z pozůstalostí našeho sběratele a znalce pana Bohuše Riegra. Jde o položku 1102 - celinová obálka 2g s doplňkovou frankaturou známek 1/2g 1861, Mi.10A ve čtyřbloku, krásný stříh, modré podací denní razítko Braunschweig 8.6.1864 a břevnové číslicové razítko 8. K celině připojen původní účet firmy M. Unverferh z Bádenska z roku 1931 na jméno Bohuš Rieger. O mimořádnosti položky svědčí i dosažená cena 120.000,- Kč + poplatky.

V průběhu léta jsem obdržel velmi smutnou zprávu. Dne 19. srpna 2017 naše řady opustil filatelista, ragbista a slávista pan RNDr. Juraj Rázga. Jeho sběratelský zájem byla vždy Velká Británie a britské společenství národů. Mnoho let působil ve společnosti Britské známky, Teritoriální komisi SČF a Celiny. Trvalou památkou na kolegu je česko-anglicko-německý filatelistický slovník na kterém spolupracoval. Tato publikace získala na výstavě TRUTNOV 2006 zlatou medaili.

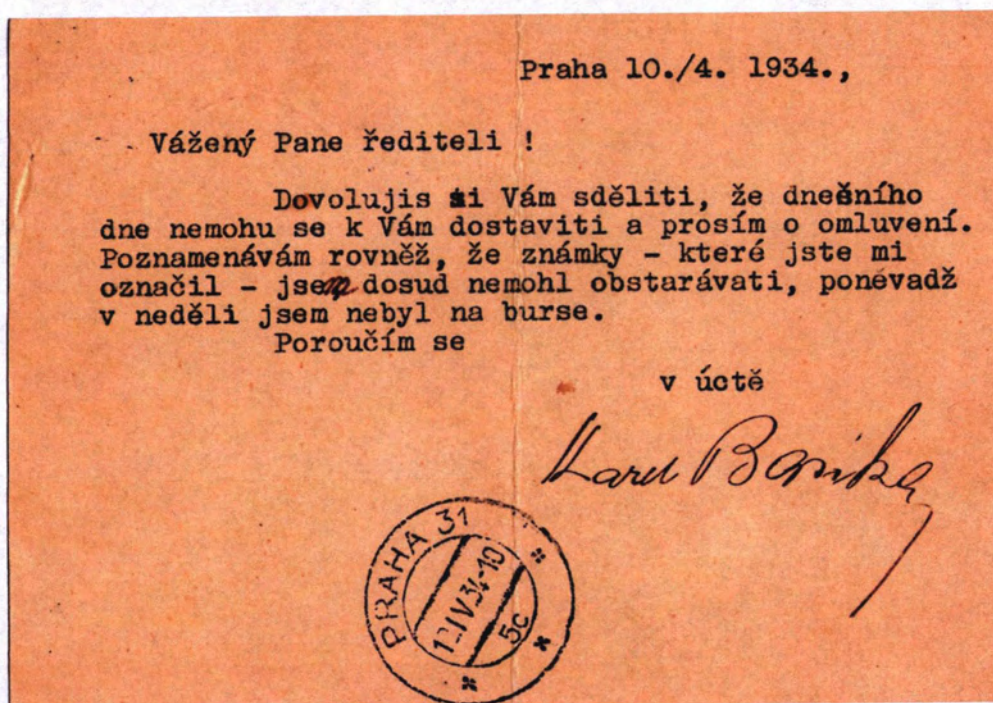
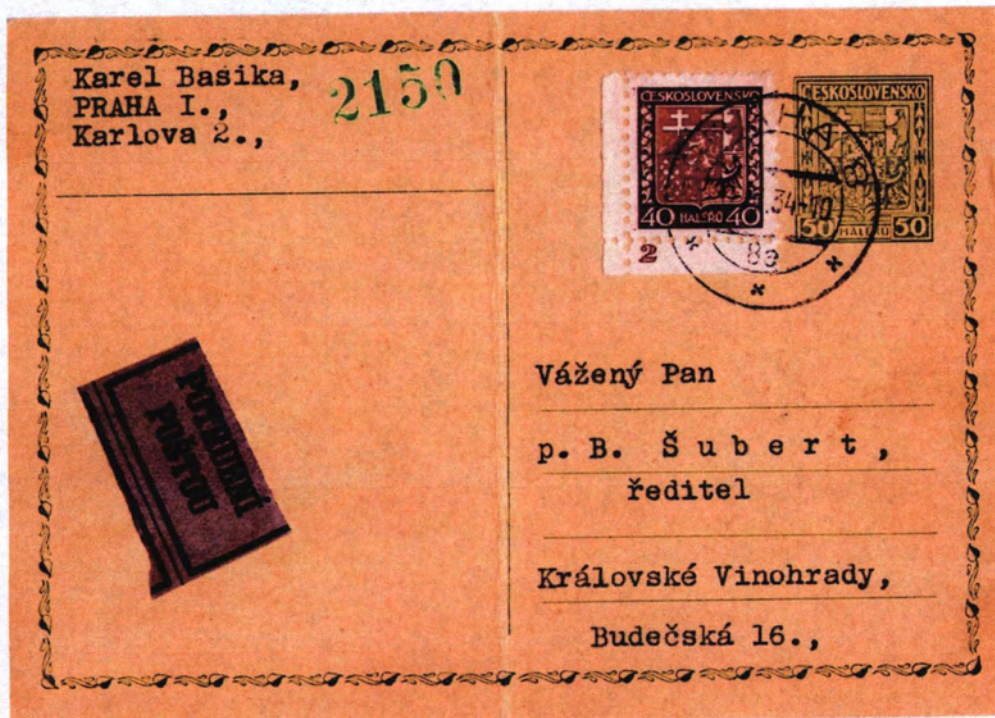

Naše spolupráce byla jeho odchodem ukončena, ale v redakčním šuplíku mi zbylo pár kopií dosud nepublikovaných zajímavostí z jeho sbírky celin. Na obrázku je jedna z nich.

CELINY A DESKOVÁ ČÍSLA

Dnešní ukázka je československá dopisnice CDV 49 z r.1933 s natištěnou známkou 50h SSZ zelená s doplňkovou frankaturou Pof.253 – SSZ 40h hnědá s DČ 2. Jde o přesnou frankaturu za dopisnici použitou v síti potrubní pošty.

Odesílatel významný filatelistický odborník a funkcionář. Filatelistická zásilka, přesto pan ředitel zásilku přeložil a zastrčil si ji do kapsy. Toto přeložení není z přepravy potrubní poštou. Ptp: Praha 8 / 10.4.34 čas 10 → Praha 31 /10.4.34 čas 10.

Za ukázkou děkuji A. Šmídovi

„HUTCHINSONOVY“ DOPISNICE

Po skončení I.světové války vznikly ve Spojených státech amerických organizace zabývající se jak podrobným mapováním situace v postižených zemích Evropy, tak organizací hospodářské pomoci.

24. února 1919 byla americkým Kongresem založena organizace The American Relief Administration (ARA) s rozpočtem 100 milionů dolarů. Její rozpočet byl posílen ze soukromých darů, které jej navýšily o dalších 100 milionů dolarů. Po válce bylo touto organizací dodáno více než čtyři miliony tun humanitárních dodávek do 23 válkou zničených evropských zemí. ARA skončila svou činnost mimo Rusko v roce 1922, v Rusku byla provozována až do roku 1923.

Organizací The American Relief Administration for Czechoslovakia bylo zadáno vypracování studií, na jejichž základě pak byla pomoc (zejména potravinová) organizována. Tato organizace zastřešovala rovněž soukromou finanční pomoc občanů Spojených států občanům Československa, jak je zřejmé i z textů vytištěných na tzv. Hutchinsonových dopisnicích.

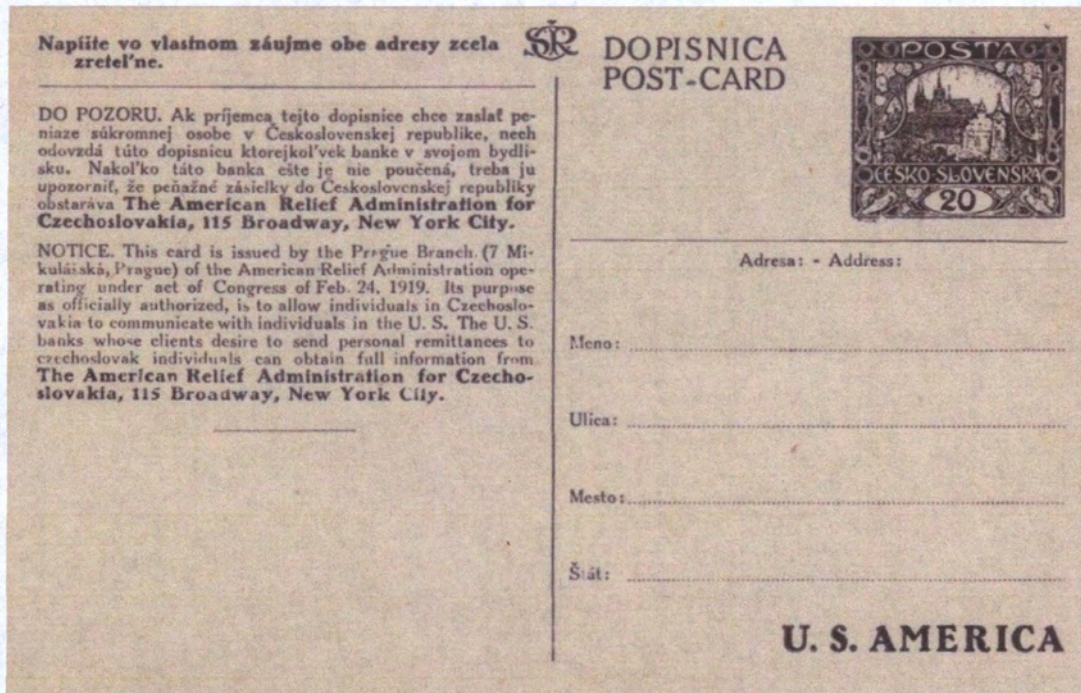
Lincoln Hutchinson se spolu se svým bratrem Jamesem Sather Hutchinsonem narodil v San Franciscu, Lincoln v roce 1866, James v roce 1867. Lincoln navštěvoval University of California v Berkeley a později i Harvard. Později působil jako děkan kolegia pro studium a vědu v Berkeley, atašé na konzulátech v Jižní Americe a Evropě, a také jako ředitel hospodářské podpory ve vládě prezidenta Herberta Hoovera ve východní Evropu. Účastnil se jako náčelník mise Spojených států v Praze a působil rovněž jako technický poradce ve vládě nově vzniklé Československé republiky během prezidentského mandátu prezidenta Woodrowa Wilsona (1913 – 1921). Podílel se rovněž na návrhu první ústavy Československa.

Lincoln Hutchinson

Celoživotní zálibou Lincolna Hutchinsona bylo pohoří Sierra Nevada. Počátkem dvacátých let minulého století kolem sebe oba bratři shromáždili skupinu přátel se stejným zájmem. Podnikali pak společně v tomto pohoří zimní výlety na lyžích nebo sněžnicích. Lincoln, prezident a vůdčí duch tohoto klubu, zemřel v roce 1940.

Lincoln Hutchinson jako náčelník mise Spojených států v Praze navrhl v neutěšené hospodářské situaci a chudobě panující po válce v nově vzniklém Československu ministerstvu pošt a telegrafů vydání dopisnic, jejichž účelem měla být jednoduchá a účinná podpora při zasílání peněz od soukromých osob, tedy příbuzných a přátel v USA potřebným občanům do Československa. Dopisnice v podstatě informuje příjemce v USA o způsobu, jakým má postupovat v případě, že chce finančně podpořit občana Československa a zaslat mu jednoduchým způsobem peníze. To se dalo uskutečnit buďto prostřednictvím

Zkušební tisk dopisnice v černé barvě, text slovensko - .anglický

kterékoliv banky v USA, nebo, pokud tato banka není ještě v tomto smyslu poučena, organizací The American Relief Administration for Czechoslovakia, 115 Broadway, New York. Tato myšlenka byla ministerstvem posouzena jako velmi prospěšná a proto jí byla nařízena výroba většího počtu dopisnic ve třech různých jazykových mutacích a to česko-anglické, slovensko-anglické a česko-německo-anglické.

Pro tisk těchto dopisnic rozměru 140x90mm bylo použito štočků s první československou známkou Hradčany a to třetí úpravy druhého návrhu (se silnými nápisy a výzdobou, bez keře a bez slunce). Literatura uvádí, že dopisnice byly vtištěny v tiskárně Česká grafická unie v arších o 16(4x4), nebo 32(4x8) kusech. Hutchinsonovy dopisnice označují katalogy jako CDV 16A, 16B a 16C – podle způsobu jazykového provedení.

Vzácně se vyskytují zkusmé tisky v černé barvě, a to celých dopisnic ve všech třech jazykových mutacích. Existují rovněž zkusmé tisky samotných štočků (i ve větších celcích) v různých barvách na křidovém papíru. Z průběhu tisku Hutchinsonových dopisnic nejsou doposud známy nekvalitně vtištěné kusy.

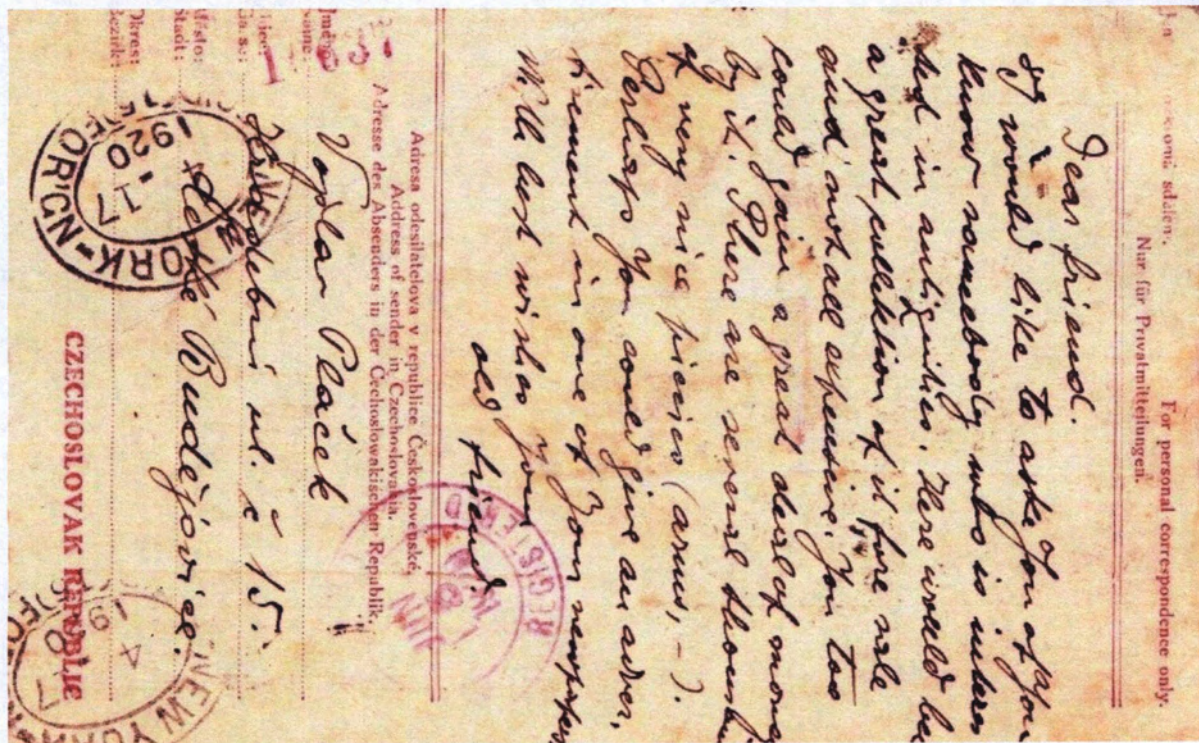
Jsou také známy svislé pruhy šíře asi 30 mm na výšku osmi celin (72 cm) s oboustranným tiskem, které byly zřejmě vyříznuty z makulatury (vyobrazeny pouze části pruhů).

Tzv. Hutchinsonovy dopisnice byly zavedeny výnosem Ministerstva pošt ze dne 16.června 1919 (č.137-Mpp-19), kde se současně poštovní úřady žádají o jejich distribuci a popularizaci. Za dobu vydání je považován červenec 1919. Z oběhu byly tyto dopisnice vzaty 1.srpna 1924 (věstník Ministerstva pošt a telegrafů ze dne 28.července 1924).

Hutchinsonova dopisnice v česko-anglickém provedení zaslána doporučeně z Prahy 2, 28.III.20 do New Yorku. Frankatura (celkem 100h) odpovídá tarifu za R dopis do ciziny ve III.TO. Text je obchodního charakteru se žádostí o pomoc při prodeji starožitností.

Počet vydaných dopisnic katalogy neuvádí. Je otázkou, jaké množství žádostí o finanční podporu bylo odesláno prostřednictvím těchto celin do USA a jak velkou finanční pomoc se tímto způsobem podařilo obstarat. Mechanismus pomoci nemohl spočívat pouze v prostém zaslání dopisnice občanům USA. Musela mu zcela jistě předcházet osvětová kampaň v tisku a rozhlase a organizační

Hutchinsonova dopisnice v česko-anglicko-německém provedení zasláná doporučeně z Prahy 8, 27. III. 20 do Kalkuty v Indianě. Frankatura (celkem 100h) odpovídá tarifu za R dopis do ciziny ve III. TO. Text je rovněž obchodního charakteru se žádostí o pomoc při prodeji starožitností.

příprava v amerických bankách. Bez ní by na první pohled nebyl jasný a důvěryhodný účel Hutchinsonových dopisnic. Na rozdíl od dopisnic se žádostí o pomoc potravinovou zmíněných dále, nejsou texty pisatelů na rubu dochovaných celin se žádostí o pomoc finanční povětšinou charakteru prosebného (pokud takto lze usuzovat z velmi omezeného počtu dochovaných celin zaslaných do USA) a nesouvisí přímo s jejich účelem. Jasně to však definuje text vytištěný na přední straně celiny. Mimo tyto celiny existuje dále několik druhů dopisnic/formulářů podobného charakteru, avšak se změnami v jejich úpravě, vytištěných na různých druzích papíru. Tyto ve své době posloužily obdobnému účelu jako celiny a podle dat použití lze konstatovat, že byly používány souběžně. Na rozdíl od celin však na nich nebylo žádáno o finanční pomoc, ale o zaslání poukázek na potraviny.

Přátelům občanů Československé Republiky v Americe!

Americká pomocná akce zřídila v mnoha místech Československé republiky skladiště potravin, určená k podporování obyvatelstva. V bance ve Spojených státech obdržíte poukázky na potraviny; zašlete je na adresu níže udanou. Na tyto poukázky obdržíme pro svoji rodinu v nejbližším skladišti Americké pomocné akce v Československu americkou mouku, mléko, tuky a jiné potraviny. Tímto postupem docílí se toho, že skutečně obdržíme potraviny nám určené, kdežto jednotlivé zásilky přímo z Ameriky zaslané jsou velice dlouho na cestě a velice často nedocházejí. Americká pomocná akce pro děti poskytuje společně s naší vládou, denně 500.000 dětem trpících podvýživou v našem státě potravu jako dar amerického národa, ale my, jejich rodiče, potřebujeme Vaši pomoci. Potřebujeme **potravin**, ne peněz!
Pomozte nám v naší bídě a pošlete brzo poukázky na potraviny na

Výřez textu z dopisnice se žádostí o zaslání poukázek na potraviny.

UPOZORNĚNÍ. Hodlá-li příjemce této dopisnice zaslati p-nize soukromé osobě v Československé republice, nechť odevzdá tuto dopisnici kterék liv bance ve svém bydlíšti. Pokud tato banka ještě není poučena, dužno jí upozorniti, že nenežní zá-silky do Československé republiky obstarává **The American Relief Administration for Czechoslovakia 115 Broadway, New York City.**

Výřez textu z celinové dopisnice s pokyny pro finanční pomoci prostřednictvím bank, nebo přímo The American Relief Administration.

U těchto dopisnic není zřejmé, kde byly vytištěny. Sloužily jako formulář, který bylo nutno patřičně vyplatit. Zajímavý lístek tištěný ve Vídni (chybí český text, frankováno rakouskými známkami) dokládá pak i skutečnost, že akce podobného charakteru finanční pomoci z USA probíhala rovněž v nově vzniklém Rakousku, postiženém hospodářsky ještě více, než nástupnické Československo.

Počet použitých Hutchinsonových celin zaslaných do USA, tedy země, pro kterou byly výlučně určeny je filatelistickém trhu velmi malý. Jejich výskyt za posledních dvacet let by se dal spočítat na prstech obou rukou. Na základě doposud shromážděných exemplářů Hutchinsonových celin zaslaných do USA v počtu asi 10kusů (vlastní sbírka a zapůjčený materiál) a posouzení textů psaných na jejich rubu se zdá, že až na jedinou výjimku na nich nenajdeme žádost o finanční podporu. Touto jedinou výjimkou je však celina zaslaná advokátem a vášnivým filatelistou a hlavně celinářem JUDr.K. Rixem a to 31.prosince 1919. Dopisnice zaslaná do Indianopolis byla pro nenalezení adresáta vrácena odesilateli! Nabízí se tedy otázka, nakolik byly tyto celiny skutečně využity ke svému původnímu účelu, tedy žádosti o finanční pomoc. Traduje se, že tyto lístky měl jejich adresát odevzdat bance v USA, k tomu však nebyl žádný důvod. Bance by jistě stačila vůle dárce zaslat peníze a adresa jejich příjemce. K masívnímu použití celin zřejmě nedošlo, a i to je zřejmě důvodem tak nízkého počtu dochovaných celin a jejich vzácnosti.

O peníze přece bylo možné požádat dárce i jiným způsobem, například dopisem, který

Senden Sie diese Karte Ihren Freunden oder Verwandten in Amerika.
(Siehe Rückseite!)

To the Friends of Citizens of Czechoslovakia in America:

The American Relief Administration has established food warehouses throughout Czecho-Slovakia for the general relief of the people. You can buy at banks in the United States an American Relief Administration Warehouse Food Draft and send the draft to any one in Czecho-Slovakia whom you desire to help. Your friend or relative in Czecho-Slovakia can present the draft at the nearest American Relief Warehouse and receive the equivalent value of the draft in American flour, milk, fats and other foods. This system insures delivery. Individual packages from America are greatly delayed and are often lost. The American Relief Administration is now feeding daily 500,000 children in Czecho-Slovakia as a gift of the American people, but the **parents** of these children need your help.

Help these people in their distress and send a Food Draft quickly to the address given on the other side.

For further information apply to your own or the nearest bank or to the American Relief Administration, 115, Broadway, New York City.

POSTAGE 10 20 15
KARLSBUD
CZECHOSLOVAKIA
POSTAGE

Namen The Union
(Deutlich schreiben).

Strasse League Club

Stadt Brooklyn.

Staat New-York.
U. S. of America

Senden Sie diese Postkarte (25 heller Marken) Ihren Verwandten oder Freunden in Amerika. Nähere Auskunft erteilt das nächste Distriktsamt der Tschechoslowakischen Kinderfürsorge oder die Amerikanische Hilfsadministration, Varodni Hlada II, Prag II.

An die Freunde der Bürger der Tschechoslowakischen Republik in Amerika!

Die Amerikanische Hilfsaktion hat in vielen Orten der tschechoslowakischen Republik Lebensmittellagerhäuser errichtet, die der Unterstützung der Bevölkerung dienen sollen. Bei den amerikanischen Banken sind Amerikanische Hilfsaktions-Lebensmittelschecks erhältlich, die an unsere miten angegebene Adresse gesandt werden können. Gegen Vorweisung dieses Schecks erhalten wir im nächsten Amerikanischen Hilfsaktions Lagerhaus in der Tschechoslowakei amerikanisches Mehl, Milch, Fett und andere Lebensmittel im Werte des Schecks für unsere Familie. Durch dieses System wird erzielt, dass wir tatsächlich die uns zugeordneten Lebensmittel erhalten, während einzelne Sendungen direkt von Amerika sehr lange unterwegs sind und in vielen Fällen verloren gehen. Die Amerikanische Kinderhilfsaktion, die von unserer Regierung unterstützt wird, verabreicht täglich 500,000 unterernährten Kindern in unserem Staate Nahrung als ein Geschenk des amerikanischen Volkes, aber wir, Ihre Eltern, brauchen Euerer Hilfe! Wir brauchen **Lebensmittel**, kein Geld. Helft uns in unserer Not und sendet bald Lebensmittelchecks an

(Namen deutlich schreiben.)

Wilo Franko

Carlsbad, 10/4. 1920.

"Pela Zouma"
(Adresse deutlich schreiben.)

Welchere Auskunft erteilt jede Bank oder die American Relief Administration, 115, Broadway, New York City.

Raum für persönliche Mitteilungen.

Mit Dank später ruviere!
Herzliche Grüsse,

Přední a rubová strana formuláře v anglicko-německém provedení, zaslaného dne 12.IV.20 z Karlových Varů do New Yorku. Tarif III.TO byl sice pouze 20 h, odesílatel se zřejmě řídil textem na rubu, který vyzývá k použití známky 25 h.

zaručoval ochranu citlivého sdělení, kde měl žadatel více prostoru popsat svoji situaci. Možné je ale i to, že drtivá většina celin se žádostí o finanční pomoc skončila svoji pouť u jejich příjemců a jak už to bývá, postupem času byly vyhozeny, či zničeny a pro filatelisty tak nenávratně ztraceny.

Hutchinsonovy dopisnice zůstávají zajímavým historickým dokladem popřevratové doby a

Zašlete tento listek svým příbuzným nebo přátelům v Americe, kterým by bylo možno opatřiti potraviny.

The American Relief Administration for Czechoslovakia has established food warehouses in Bohemia, Moravia, Silesia, Slovakia and Ruthenia. You can Buy a Food draft in any bank in the U. S. Send this to us and we can draw American Food from the warehouses here.

Individual food packages often never arrive. But a warehouse draft means that we get the food.

Food is now being delivered at the American Relief Administration Warehouses about one month after the draft is bought in America.

Help us in our need.

Don't send money — send a Food Draft. For further information apply to the nearest bank or to

The American Relief Administration
115, Broadway.
New York City.

Známka
do Ameriky
25 hal.

Jméno

(Pište zřetelně.)

ulice

město

stát

U. S. of America.

Zašlete tento listek svým přátelům v Americe. (Viz druhou stranu!)

To the Friends of Citizens of Czechoslovakia in America:

The American Relief Administration has established food warehouses throughout Czecho-Slovakia for the general relief of the people. You can buy at banks in the United States an American Relief Administration Warehouse Food Draft and send the draft to any one in Czecho-Slovakia whom you desire to help. Your friend or relative in Czecho-Slovakia can present the draft at the nearest American Relief Warehouse and receive the equivalent value of the draft in American flour, milk, fats and other foods. This system insures delivery. Individual packages from America are greatly delayed and are often lost. The American Relief Administration is now feeding daily 500,000 children in Czecho-Slovakia as a gift of the American people, but the parents of these children need your help.

Help these people in their distress and send a Food Draft quickly to the address given on the other side.

For further information apply to your own or the nearest bank or to the American Relief Administration, 115, Broadway, New York City.

Jméno *Mr. Joseph Lenzel*

(Pište zřetelně.)

ulice *W. D. C. Box 217*

město *Little Rock*

stát *Arkansas*

U. S. of America.

Formuláře se žádostí o potravinovou pomoc v anglicko-českém jazykovém provedení, v pozměněné úpravě.

vyhledávaným a ceněným filatelistickým objektem. Lze také konstatovat, že výskyt použitých celin se slovensko-anglickým textem zaslaných do USA je podstatně nižší, než u obou dalších jazykových mutací. Výskyt dopisnic bez natištěné známky je obdobně vzácný jako u celin a tyto dopisnice jsou zajímavým doplňkem celé kapitoly. Texty na některých dopisnicích se rovněž týkají již zaslaných peněz a naznačují, že zaslané peníze mohly být účelově použity rovněž k zaplacení nákladů za dopravu a vystěhování osob do Spojených států. Výjimečně lze mezi běžným sběratelským materiálem objevit i doklady, které s

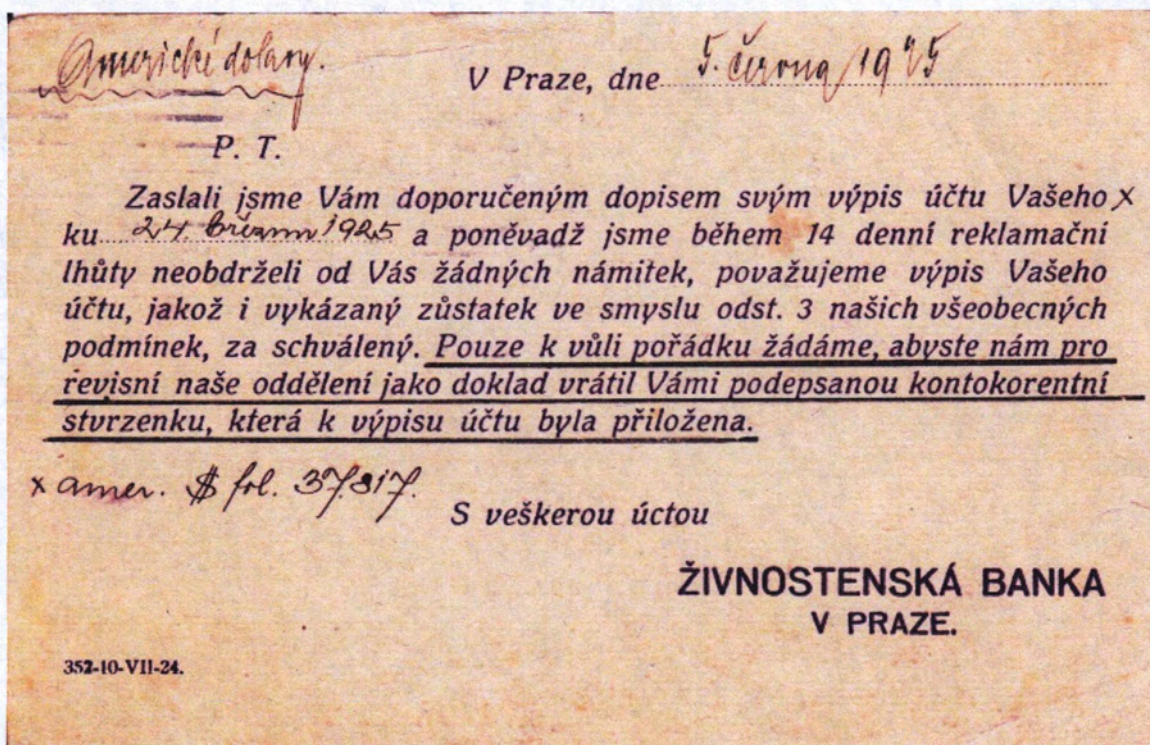

Zajímavostí je odeslání této dopisnice z plebiscitního území a vyfrankované tak známkou s přetiskem SO

Oznámení České banky Union z 20.dubna 1920 o doručení 4000Kč z rozkazu banky CB Richard v New York. Rub dopisnice je bez potisku i textu.

poukázáním, příjmem a správou peněz zaslanych z USA do Československa (v rámci této akce došlých), zřejmě souvisí.

Lístek odeslaný Živnostenskou bankou v Praze 5.VI.25 majiteli účtu do David City, Nebraska, USA, kde zřejmě pobýval u bratra. Z David City 30.July (1925) posláno zpět na adresu Živnostenské banky v Praze.

Děkuji kolegům pánům ing.Milanovi Černíkovi a Janu Klimovi za zapůjčení dokladů pro potřeby tohoto článku.

Použitá literatura : Ing.Jan Weis : Československé dopisnice, vyd.1931
Monografie československých známek – 1.díl

Vilém Reichsfeld

ČSSR COB 15

O této celinové obálce jsem psal ve zpravodaji Celiny 3/2016. Po otištění článku jsem byl upozorněn naším kolegou a sběratelem T. Šilhánem na moji nepozornost. Nezkontroloval jsem další z literatur a to Příručku pro sběratele Československých známek z r.1988, kde jsou stříhy této obálky také popsány. Při kontrole dalších obálek, zda neobjevím nějaký další „nepopsaný“ stříh jsem narazil na zajímavou výrobní vadu stříhu jedné z bočních chlopní (viz obr.).

Doložen je i stříh IX. H. 2 (levá chlopeň překrývá pravou při pohledu ze zadní strany) a VI.H.2. Věřím, že sběratelé popíší i další varianty.

JK

POVODEŇ

Vážení zákazníci,
naše prodejna byla zcela zničena povodní, prodej je přerušen do sehnání nových prostor. Žádáme Vás proto:

- o objednávku známek na rok 2002 a informaci, kterou emisi máte naposledy. **Jedná se pouze o ty zákazníky, kteří vyzvedávali známky osobně.**

-o nové objednávky na automatové známky (18.12.2001) **jedná se o ty co tyto známky ještě od nás neobdrželi.**

-o nové zaslání reklamací nebo doobjednávek na známky a na zboží LINDNER **Jedná se o ty, kterým jsme jejich požadavky nevyřídili.**

Veškerou korespondenci zasílejte zatím na adresu: Lenka Novotná, Heřmanova 7, Praha7, 170 00 Tel.č. 0603 915 331, Fax 024632334. V rámci možností se budeme snažit všechny vaše požadavky vyřídit.

**Děkujeme za pochopení, s pozdravem
Ing. Ján Paľovský SLOVFILA**

Novou adresu Vám oznámíme ihned po sehnání nové prodejny

V Praze 26.8.2002

Na několika setkání jsem s kolegy celináři i poštovními historiky probíral skutečnost, že nevlastníme doklad, natož celinu, která by dokumentovala povodně na našem území. Nedávno jsem jednu objevil, i když to není ono co jsme původně měli namysli.

Nemá někdo takový doklad? Rád publikuji. Děkuji JK

RAKOUSKO a LEVANTA

Do tohoto čísla zpravodaje jsem vybral ze svého digitálního archivu dvě zajímavosti. První je dopisnice MiP 43 vydání 1883 s natištěnou známkou 2 kr dvouhlavá orlice hnědá/černá s doplňkovou frankaturou známek 3x 2kr Orlice. Dopisnice je zaslána 18.2.1888 do Batavie na Jávě v období výplatného 8kr (1.4.1879 až 1.7.1892).

Druhá ukázka je odpovědní část dvojité dopisnice pro Levantu, vydání 1900 MiP15 s natištěnou známkou FJI Dveřní rám 20para/10h červená /černá. Dopisnice je odeslána 8.5.1906 z Berlína do Beirutu, kde obdržela krásný otisk přichozího DR BEIRUT místní pobočky německé pošty. Krásná ukázka použití odpovědní části této celiny.

ŠVÝCARSKO CELINY NA ARŠÍKU

Švýcarská poštovní zpráva vydala **6.9.2017** ke 150. výročí vydání celinových obálek „Tübli – Briefe“ (dopis s holubičkou) zajímavý aršík v hodnotě 85 rappů, kde vyobrazila čtyři hodnoty (5 hnědá, 10 červená, 25 zelená, 30 modrá) se zvýrazněním desítky v hlavním známkovém poli. Ta doplněná denním razítkem s datem 1.7.1867. Jedná se o zajímavý počín, který dokazuje, že poštovní historie a celiny mohou obohatit i současnou známkovou tvorbu. Autorem návrhu je Raphael Schenker.

Autor příspěvku: Ivan Leiš

Článek p. Leiše mě donutil zalistovat v archivu kde jsem objevil maďarskou známku z roku 1969 s vyobrazenou částí první Uherské celinové dopisnice s červeným razítkem prvního dne vydání TOKAY 1/10 (1869). Zná někdo z čtenářů další podobné vydání?

KORESPONDENCE SLAVNÝCH

Jedním z největších zločinů komunistického režimu v letech 1948-1989 byla likvidace elity národa. Mezi první oběti, již v r. 1948, patřili účastníci odboje, především západního. Důstojníci, poddůstojníci i mužstvo. Odměna pro lidi, kteří mnoho let nasazovali na frontě život svůj i svých rodin v protektorátě Čechy a Morava, Slovenském štátu i Sudetech byla ztráta svobody, žalář, TNP a mnohdy i smrt.

V krabici korespondence jsem na burze objevil několik dopisnic odeslaných z Mírova. Alespoň jednou ukázkou bych chtěl složit hold jejich hrdinství, odvaze i odhodlání. Omluvit se jim za naše „jinak smýšlející spoluobčany s jiným světonázorem“ již nemohu.

Čest jejich mnohdy zapomenuté památce!!!

Před téměř šedesáti lety byly v Československu zřízeny na základě „zákona“ č. 247 ze dne 25. října 1948 první tzv. tábory nucené práce. V roce 1949 vzniklo dalších 27 táborů (zároveň sedm zrušeno). Do TNP byly přikazovány osoby bez soudního projednání „přikazovacími komisemi“ krajských národních výborů, až do 1. srpna 1950, tzn. do zrušení zákona č. 247/1948 Sb. Poté mohl být podle § 12 trestního zákona správního č. 88/1950 Sb. trest odnětí svobody od tří do čtyřadvaceti měsíců vykonán v TNP, a to opět na základě rozhodnutí trestní komise okresního, případně krajského národního výboru. Prošli jimi tisíce nevinných občanů, přibližně 23 000, pro něž to byl hluboký zásah do života i života jejich rodin. Přesto se nenaplnila očekávání funkcionářů o 30 000 přikázaných osob, a tedy „levných“ pracovních sil z „třídních nepřátel“. Mezi nimi má zvláštní postavení tábor nucených prací Mírov (TNP Mírov), určený k likvidaci armádních důstojníků a rotmistrů nepoddajných komunistickému režimu. Nebyli v něm uvězněni pouze příslušníci armády, kteří bojovali za druhé světové války na západní frontě, ale i ti, co se do vlasti vrátili z východu. Nebyl táborem pracovním, byl to v podstatě tábor likvidační. Zpočátku se nepracovalo vůbec, později jen velmi málo. Osoby sem zařazené měly zostřený dozor z ozbrojených příslušníků StB, kteří se označovali jen krycími jmény.

Od 12. 9. 1949 do 31. 12. 1950 v objektu existoval i proslulý TNP s kapacitou 250 osob, kam byli z iniciativy vojenské kontrarozvědky (jmenovitě Bedřicha Reicina) posíláni důstojníci, vyhození z armády po únoru 1948. Jeho velitelem byl stržm. SNB Oldřich Kohlíček a "chovanci" TNP, hrdinové II. odboje, se stali předmětem fyzického týrání a byli nuceni žít zde v otřesných životních podmínkách.

Na dalších stránkách je několik textů spjatých s osobou majora Karla Juchelky

JUCHELKA Karel, F/O, 60872 , 68 Sqdn, kpt./R/plk. * 02/06/17 Orlová /Karviná/, Signal Officer

LETECKÁ SPOJOVACÍ ŠKOLA CHRUDIM

Škola vznikla původně již v září 1945 v Liberci, s úkolem cvičit spojovací personál letectva a radiolokační personál pro potřeby letectva, dělostřelectva a hlásné služby. V Liberci byla původně Vojenská odborná škola leteckých mechaniků - VOŠLM - nastoupili sem i žáci pilotní školy. Vzhledem k nedostatečným ubytovacím kapacitám, i provozu letiště se musela již na podzim 1945 přesunout do Pardubic, na jaře 1946 do Chrudimi. 1.května 1946 se zdejší letiště stalo posádkou pro Leteckou spojovací školu - VÚ 4649. Složena byla z velitelství školy (s hospodářskou správou, pomocnou letkou a letištní správou) a z výcvikové perutě o čtyřech letkách (1.letka palubních telegrafistů, 2.letka radiomechaniků, 3.letka radarových a jiných kursů, 4.letka školní).

Reprodukuji obě strany celinové dopisnice CDV z r.1948 na které je žádost majora Karla Juchelky o vyplácení důchodu. Dopisnice odeslaná z Mírova.

1-60 Kčs K. JUCHELKA
mjr. r.v.
TNP
MÍROV na Moravě

XI. 1949

12

VOJENSKÝ PENSIJNÍ ÚSTAV

Došlo dne 7. XI 1949

Oddělení I

Čís. l. 111843 pořadové 12

Vojenský pensijní ústav

likvidace:
platy za V-XI/49
již používány
vide poi. č. 11 9/11 49 Gltv

Zal 10 XI 1949

Praha 10

Post. příhr. 10134

Karel JUCHELKA
T.N.P.
Mírov na Moravě

Mírov, 1. listopad 1949

Vojenský pensijní ústav
Praha 10

Dekretem č.j. 4602/X.odb. 49 byl jsem dán na dovolenou s čekáním dnem 1. května 1949.
Dekretem č.j. 29180/X.odb. 49 ze dne 27. IX. 1949 byl jsem dán do výslužky dnem 1. listopadu 1949.
Žádám o vyplácení čekáního a odpoč. platů na výše uvedenou adresu. Doufám jsem nic neobdržel.

Karel Juchelka

Kromě letiště byla škola dislokována ve Slatiňanských kasárnách (v katastru Chrudimi, pojmenované tak jen podle blízkých Slatiňan), přímo ve městě Chrudimi i v budově bývalé měšťanky - zde byli dislokováni palubní telegrafisté. V roce 1948 zde v rámci akce Haganah bylo cvičeno i 15 izraelců.

Náročný výcvik absolvovali mladí chlapci s ukončeným základním vzděláním a vyučení v různých oborech. Všichni museli ale zvládnout náročné studium v předmětech radiotelegrafie, příjmu morseových značek, radiové manipulace, navigaci, radiogoniometrii, aerodynamice, radiomechanice a ostatních specialisací. Velmi dobré výsledky ve studiu byly "zaviněny" nevšední snahou mladých chlapců ke zvládnutí této náročné a zajímavé profese. Dřeli a dřeli v učebnách, na palubách letadel, trenažerech i po večerech a v osobním volnu.

Do roku 1950 absolvovaly takto školu čtyři turnusy, nastupující vždy 1.září toho roku. K 1.září 1950 bylo z ní a Školní základny IX vytvořeno Letecké spojovací učiliště, přejmenované od 1.ledna 1953 na Šturmské a spojovací učiliště. Do Chrudimi se tak přesunuli letečtí dorostenci - navigátoři z letiště Havlíčkův Brod.

V červnu 1954 rozhodlo velení armády o sloučení chrudimského učiliště se Spojovacím učilištěm v Novém Městě nad Váhem. Přesunem 15.srpna 1954 byla ukončena tato škola, která vychovala palubní telegrafisty, kteří se osvědčili v armádě i u Aerolinií, jako telegrafisté na vyslanectvích, na lodích i ve službách u vládních letek nově vznikajících států v Africe. Z mechaniků a radaristů se stali uznávaní odborníci i v civilních profesích.

Jejich učitelé sloužili za druhé světové války v britské RAF. Platilo to tak pro jejich prvního velitele majora Karla Juchelku a Josefa Muroň. Major Juchelka byl v roce 1948 propuštěn z armády a vězněn. Major Muroň se stal spolu s kapitánem Zábršem a štábním kapitánem Slavomírem Janáčkem dne 26. června 1948 aktérem úletu, kdy s letadlem C-3 opustili Československo a přistáli ve Francii u Amiens. Spolu s nimi odletěly i jejich manželky a Janáčkův dvouletý syn.

Velitelem školy byl 30.6. 1948 ustanoven špkt. A. Mareš, od 23.7. 1949 plk V.Charouzek. Dne 21.1.1950 převzal velení pplk. Ladislav Čech a 18.1.1951 mjr. T. Šlajchart.

Absolventi školy ani po šedesáti letech nezapomínají na svoji školu a Chrudim, schází se pravidelně v Chrudimi a jejich první kroky vedou k pomníku "Těch kteří nedoletěli".

ing. A. Kalandřík.

Noční lovci německých bombardérů. Čechoslováci u 68. perutě RAF

Historie působení Čechoslováků v RAF je košatá. V nočních stíhacích perutích bojovali s nepřítelem i za tmy. Taková služba byla mnohem náročnější než u denních stíhačů. Nejvíce našich nočních stíhačů sloužilo v řadách 68. perutě. Na jejich hrdinství se dnes mnohdy zapomíná.

Noční stíhačka Mosquito 68. perutě RAF | foto: public domain

Akce stíhacího letectva v době od soumraku do svítání se odehrávaly již v období první světové války, kdy bylo potřeba řešit obranu proti nočním náletům vzducholodí a později i strategických bombardérů. Očím stíhačovým pak mohly v některých případech ulehčit práci pozemní světlomety, v horším případě musel pomoci svit luny.

Kvalitativní skok v technice nočního stíhání nastal počátkem druhé světové války a spočíval v použití palubního radaru. Ve Velké Británii, v kolébce radaru, na jaře 1940 i k jeho prvnímu uvedení do stavu operačního použití. Palubní radar, značený AI jako Airborne Interception, tehdy ještě vyžadoval samostatného člena obsluhy. Navíc zařízení i něco vážilo, a tak jediným vhodným letadlem pro jeho instalaci byl dvoumotorový stíhací Bristol **Blenheim Mk.IF** (F jako fighter) adaptovaný z lehkého bombardéru Blenheim Mk.I., který měl pod trupem přidanou vanu se čtveřicí kulometů, s jedním původním v kořeni levé poloviny křídla tak disponoval pěticí pevných kulometů ráže 7,7 mm mířících vpřed, což byla v té době pro ničení bombardérů již výzbroj slabá.

Dosahovanou rychlostí Blenheim stačil na He 111, ale stroje označované Němci kategorií Schnellbomber, tedy Do 17, Do 215 a Ju 88 byly rychlejší (to však neznamená že za vhodných počátečních podmínek na ně nemohl Blenheim zaútočit). Ani první verze palubních radarů (AI Mk. III) nebyly příliš výkonné, o spolehlivosti ani nemluvě. Nic lepšího však Britové neměli.

Brzy se však objevila skutečná noční stíhačka Bristol **Beaufighter Mk.IF**. Byl to dvoumístný dvoumotorový letoun konstrukčně navazující na torpédový bombardér Beaufort. Noční stíhač Beaufighter Mk.IF už dostal vylepšený radar AI Mk.IV (ten se začal montovat i do blenheimů) a jeho pevná hlavňová výzbroj byla doslova devastující: čtyři kanony ráže 20 mm a šest kulometů ráže 7,7 mm. Prvních pár kusů bylo dodáno koncem července 1940, jeho výroba a zařazování do výzbroje perutí RAF se rozbíhaly relativně pomalu.

A tak, když v září 1940 zahájila Luftwaffe sérii nočních náletů na anglická města, tzv. Blitz, muselo RAF s jeho vzrůstající intenzitou nasadit do nočních akcí i denní stíhačky Hurricane a Spitfire. Zpočátku se takových akcí účastnily dokonce i naše perutě, tedy 310. a 312. Výsledky při těchto nebezpečných akcích však neodpovídaly vynakládanému úsilí (310. má přiznané jedno noční vítězství, 312. žádné). Postupně naštěstí vznikaly specializované noční stíhací perutě a díky tomu byly klasické stíhací perutě z nočních akcí vyjmuty.

Blitz skončil v květnu 1941, kdy byla většina bombardovacích eskader Luftwaffe přesunuta na východ kvůli připravované válce se SSSR. Noční nálety proti Británii však pokračovaly i nadále, i když v ne takové intenzitě. K opětovnému nárůstu pak došlo po třech letech, kdy od června 1944 začaly létat střely s plochou dráhou letu Fieseler Fi 103, známé spíše pod označením V1 (Vergeltungswaffe, zbraň odplaty).

68. noční stíhací perut' RAF

Kvůli probíhajícímu Blitzu vznikla také 68. noční stíhací perut'. Stalo se tak 7. ledna 1941. Do své výzbroje dostala Blenheimy Mk.IF, se kterými zahájila intenzivní výcvik. V květnu pak došlo na přezbrojení Beaufightery Mk.IF. V té době byla jednotka již plně bojeschopná.

Čechoslováci bojující v řadách 68. perutě

Piloti: Josef Adam, Ladislav Bobek, Josef Čapka, František Glauder, Josef Hanuš, Václav Horák, František Chábera, Miroslav Jiroudek, Jan Klán, Josef Kloboučník, Josef Kopřiva, Pavel Kudláč, Miloslav Mansfeld, Josef Menšík, Eduard Prchal, Karel Richter, František Sýkora, Karel Šeda, Jan Šerhant, Miroslav Štandera, Jaroslav Taudy, Vlastimil Veselý, Josef Vopálecký.

Radaroví operátoři: Karel Bednařík, Vladimír Cupák, Frydolín Gemrod, Drahomír Hradský, Rudolf Husár, Slavomil Janáček, Karel Juchelka, Oldřich Kaňovský, Josef Klváček, Jaroslav Kovanda, Bohuslav Kovařík, Bedřich Kružík, Zbyšek Nečas, Rudolf Slíva, Jan Smudek, František Vašata.

Letci se do jednotky většinou aktivně hlásili po odlétání turnusu u denních stíhacích perutí, mnozí měli absolvovanou hektickou bitvu o Británii. Další přicházeli z jiných nočních stíhacích perutí. Někteří radaroví operátoři předtím sloužili například jako členové posádek bombardérů u 311. perutě, někdy přicházeli i z řad pozemního personálu. Letci se po splnění turnusu u 68. perutě mohli vrátit do své původní

jednotky, nastoupit k vojenskému dopravnímu letectvu nebo dělat letecké instruktory.

Do konce války se u perutě vystřídalo celkem 39 našich letců, z toho bylo 23 pilotů a 16 radarových operátorů.

Prvního vzdušného vítězství dosáhli Čechoslováci 12.10.1941. O úspěch se postarala posádka Mansfeld s Janáčkem. Sestřelili dva bombardéry He 111 a třetí poškodili. Postupně na konto perutě přidávaly sestřely i další posádky.

Byla to však těžce vydřená vítězství. Z uvedených časových dat totiž vidíme, že naši přišli k peruti již po ukončeném Blitzu, a tak člověk musel nalétat dlouhé hodiny, než se mu vůbec podařilo, byť s pomocí pozemní radarové stanice, natrefit na nějakého nepřítele. O co jednodušší to měli noční stíhači Luftwaffe, kde se noční obloha nad Říší britskými bombardéry jenom hemžila.

20. ledna 1942 byla B letka prohlášena oficiálně ze „československou“ (stíhací perutě se skládaly ze dvou letek označených A a B). Zpočátku v ní byli naši letci soustředěni, ale později došlo kvůli organizačním důvodům k rovnoměrnému rozložení našich posádek mezi oběma letkami. Některé posádky byly smíšené. Nakonec i ve volném čase, a ani to nemusela být návštěva pubu, si letci nezávisle na rodném jazyce dobře rozuměli.

V únoru roku 1943 došlo k přezbrojení perutě na výkonnější **Beaufightery Mk.VIF68**. peruč však nebojovala pouze s letouny protivníka, v rámci přidružené činnosti se v roce 1943 zapojila i do leteckých hlídek nad lodními konvoji. Specialitou pak byl noční boj proti rychlým torpédovým člunům.

Průběh nasazení nočního stíhače

Na rozdíl od denních stíhacích jednotek, kde k bojovému úkolu vzlétala zpravidla celá letka, případně peruč, prováděly noční posádky osamocené hlídky v přiděleném sektoru a postupně se během noci prostřídaly (letky se pak střídaly v držení bojové hotovosti obden). Někdy se vzlétalo na poplach (jeden, dva i tři stroje za sebou).

Ve vzduchu pak byl každý z nich naváděn na "svůj" cíl pozemní stanicí. Palubní radary měly omezený rozsah, ten se naštěstí s modernějšími typy zvětšoval. Takže nejprve naváděla pilota na cíl stanice pozemní radarové sítě, pak si cíl přebral operátor palubního radaru (zde se musela překrývat rozlišovací schopnost pozemního radaru s maximálním dosahem palubního) a po podkročení minimálního dosahu palubního radaru vyhledával pilot cíl vlastním zrakem.

Při těchto akcích posádky beaufighterů kooperovaly s letouny Fairey Albacore námořního letectva. Dvouplošníky albacore byly vybaveny radary ASV pro detekci hladinových cílů (Air to Surface Vessels), vyhledávaly tedy zmíněné čluny a poté je světlicemi osvětlovaly. Úkolem beaufighterů bylo lokalizovaný člun potopit.

Už víme, že proti bombardérům (He 111, Ju 88, Do 217) byly stíhací verze Beaufighterů díky mohutné výzbroji účinné. Výkonově však zaostávaly za nově nastupujícími typy, jako byl například Messerschmitt Me 410, který se používal nejen v roli „schnellbomberu“, ale mohl působit také jako noční stíhačka. Po několika měsících tedy byly beaufightery nahrazeny a poslední válečný rok tak šedesátáosmá operovala s legendárními mosquity.

Nejprve to byla **Mosquita** verzí **NF Mk.XVII** a **NF Mk.XIX** (NF jako Night Fighter). Stroje bylo možné použít i pro boj s letounovými střelami V1, které tou dobou začaly létat na

Anglii. Ale pro posádky to představovalo velké nebezpečí, protože na relativně nízko létající V1 útočily ze střemhlavého letu, aby měly šanci je dostihnout. V únoru 1945 přišly k peruti **Mosquita NF Mk.30**. Jejich udávaná maximální rychlost (655 km/h) byla vyšší než u V1 (ale ty už stejně tou dobou musely být proti Anglii odpalovány z nosičů He 111 a jejich akce končily). Ve stejném parametru na ně nestačily ani německé noční „superstíhačky“ Heinkel He 219 Uhu, které jinak dokázaly mosquitům ve verzi stíhacích bombardérů připravit velké problémy. Když přišlo jaro roku pětáctýřicátého a konec války v Evropě byl již na spadnutí, byla 68. peruč 20. dubna 1945 rozpuštěna. Po vyřízení formalit a vyspání z neformální oslavy dostal personál krátkodobou dovolenou a naši se měli 2. května hlásit u Československého leteckého depa v Cosfordu a čekat na návrat do vlasti. Čechoslováci v řadách 68. peruč sestřelili 21 nepřátelských letadel jistě, tři pravděpodobně a sedm jich poškodili, k tomu ještě zničili 3 letounové střely V1. Nejúspěšnější posádky byly pilot M. Mansfeld se svým radarovým operátorem S. Janáčkem (8 letadel sestřelených jistě, 1 pravděpodobně, 1 poškozené a 2 zničené V1) a pilot L. Bobek s operátorem B. Kovaříkem (5 sestřelů jistých, 1 pravděpodobný a 3 letouny poškozené).

Osm našich příslušníků peruč padlo, byly to čtyři kompletní posádky: J. Kloboučník a J. Klváček, K. Richter a J. Kovanda, F. Glauder a F. Vašata, J. Menšík a R. Slíva. Nezabila je palba nepřítele, stali se obětí leteckých nehod, ať už při startu k bojovému letu nebo při letech cvičných.

Se sovou ve znaku

28. ledna 1943 navštívili 68. peruč král Jiří VI. s královnou Alžbětou. Po úvodním uvítacím ceremoniálu s nastoupenou peruč se král Jiří věnoval anglické A letce, zatímco osiřelá královna Alžběta zůstala s Čechoslováky z B letky.

Znak 68. peruč RAF

Pilot Jan Šerhant a radarový operátor Karel Bednařík zavedli královnu do temné místnosti (tzv. biografu) sloužící k výcviku rozeznávání siluet nepřátelských i vlastních letadel a názorně předvedli, jak takový trénink probíhá. Když vyšli opět ven, udivená královna pravila, že Češi mají oči jako sovy, neboť sama skoro nic neviděla.

Na základě této příhody pak byla vybrána sova do znaku peruč. A co víc, naši dokonce směli navrhnout motto jednotky. A tak se ve znaku objevil i český nápis „Vždy připraven“, což je takový unikát, neboť jednotka jako celek československá nebyla.

Zdroje a doporučená literatura:

- Jiří Rajlich, Jiří Sehnal: Kočičí oči. Modelpres, Praha, 1993
- František Kaucký: Stíhači ohnivých nocí. Magnet-Press, Praha, 1990
- www.valka.cz

Telegram válečného zajatce

Jedná se vcelku o běžný telegram, tiskopis číslo 769 z roku 1914 v Německo-české mutaci, kterých se dochovalo poměrně hodně. Výjimečnost z něj, ale dělá použití a osoba odesílatele. Telegram odeslal 25.9. 1917 Josef Botka, toho času válečný zajatec, z Italského města Nocera Umbra. Písemná korespondence válečných zajatců se vyskytuje, telegram, ale považují za poměrně vzácný.

Josef Botka (13.5.1894 - 21.6.1959), praporčík Rakousko-uherské armády, byl zajat 23.8. 1917 a jako válečný zajatec se 25.11.1917 přihlásil do Čs. legií. Tam začínal jako vojín, do 31.12.1918, kdy v legiích své působení ukončil se dopracoval do hodnosti kapitána (1).

Ani v období 2. světové války nezůstal stranou a od března 1939 byl prvním velitelem vojenské odbojové organizace Obrana národa pro kraj a okres v Mladé Boleslavi (2). Hovořit o štěstí, když za tuto odbojovou činnost byl 1.9.1939 zatčen a odsouzen, „jen na 10 let“, vězněn v Buchenwaldu, Chrastavě, na Pankráci a v Žitavě, by jistě nebylo na místě (3). Jeho dva následníci, ale skončili mnohem hůře, na popravišti. Co dodat, snad jen čest jeho památce.

J. Pluner, telegram@post.cz

Odkazy:

- (1) Vojenský ústřední archiv
- (2) Boleslavský deník, 11.5.2015
- (3) Boleslavan 5.5.2004

se zajet

<p>Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgetriggerten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabesamtes, 2. die Aufgabennummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe. Údaje ve služebním záhlaví telegramů, vyhotovených strojem písmenkovým, značí: 1. jméno úřadu podacího, 2. číslo podací, 3. počet slov (případně ve zpsobu zlomku), 4. měsíc a den a 5. hodinu a minuty podání.</p>	Gattung: { Uhr: {	Eingangsnummer: } <i>998</i> Došel pod čís.: }	Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung. Správa telegrafní vůbec neručí za telegramy odevzdané jí ku dopravě a ku doručení.
	<i>Botka</i> <i>hotelier</i> MI. Boleslav BOHEMIA Telegramm — Telegram aus — z <i>Bohemia</i>		Aufgenommen von { (F) (J) (L) (M) (N) (P) (R) (S) (T) (U) (V) (W) (X) (Y) (Z)
Diensthliche Angaben: Služební udání:	<i>Nocera</i> { Nr. } { Taxe, } { (W.) } { Ch. } { aufgegeben am } { am } { Uhr } { Nr. } { (M) } { cis. } { det. slova } { (sl.) } { (st.) } { podán dne } { to } { (hod.) } { (min.) } { (tag.) }		durch:
<p><i>gründ sendet vier hundert # Josef</i></p> <p><i>botka pug guerre nocera umbra brigadi</i></p> <p><i>Prisonnier de guerre Nocera Umbra brigadi</i></p>			

D. S. Nr. 769. (Deutsch-böhm.) 1914. ... 1914

Telegrafické aviso

V době, kdy mnozí neopouštějí telefon ani ve sprše, kdy se stal mobilní telefon tou nejsamozřejmější součástí našeho života, neškodí připomenout si prostřednictvím jednoho tiskopisu, jak se také telefonovalo.

Zobrazený telegram, přesněji tedy „Telegrafické aviso“, tiskopis č.871 z roku 1890, v německo-české jazykové mutaci TD D.S.Nr. 871 Deutsch-böhmisch. (Auflage 1890), rozměr 284 x 180 mm, byl použit v roce 1907 ve Slaném. Odesílatel žádá slečnu Růženku o to, aby se ihned dostavila do centrály za příčinou telefonického hovoru.

To, že od vytištění tiskopisu do jeho použití uběhlo dlouhých 17 let, svědčí o tom, že tato služba nebyla příliš využívána. Běžné telegrafní tiskopisy se v této době dotiskovaly každý rok, tento vydržel v zásobách 17 let.

Poštovní a telegrafní tiskopisy v sobě ukrývají mnoho neprobádaného. Je škoda, že se jim věnuje tak málo sběratelů a stále ještě čekají na své sběratelské zdokumentování.

J.Pluner,telegram@post.cz

Aviso se doručovalo složené, textem dovnitř. Zajímavostí jistě je i text zmiňující potrubní poštu. Pražská potrubní pošta byla pro doručování telegramů otevřena 6.srpna 1887.

DOKONČENÍ ZE str. 2

Filatelisticky motivovaný dopis vyplacený pěti různými 1/2p známkami s obrazem Eduarda VII a jednou Jiří V. Ve dvou případech se jedná opravdu o známku, ve třech jde o výstřížky z celin. Tento způsob vyplácení zásilek je ve Velké Británii povolen. Myslím, že dva výstřížky jsou i identifikovány poměrně spolehlivě - novinová páska MiS13 z roku 1904 a dopisnice vydání 1902 (MiP 30 nebo 32) a třetí by mohla být dopisnice vydání 1904 nebo 1908/11. Zde je výběr možností větší MiP34, 35, 36, 38).

Dienstliche Angaben: — Poznámky služební:

Telegramm Nr. *46*
 Telegram čís. *189*
 aufgegeben am *7/5* 189*8*
 podán dne *7/5* (Uhr) (Min.) (M.)
 v *7* (hod.) (min.) (pold.)
 aufgenommen am *7/5* 189*8*
 přijat dne *7/5*
 Unterschrift: *[Signature]*
 Podpis: *[Signature]*

Telegraphisches Aviso. — Telegrafické aviso.

Sie werden von *Wit* (im) (v)
 Pan *Graba 2*
 ersucht, am *7/5* (Uhr) (Min.) (Mittagsbehufs)
 Vás žádá, aby se dne *7/5* (hod.) (min.) potedne za
 příčinou telefonického hovoru do centraly v *Havane*
 Führung eines telephonischen Gespräches bei der Centralo in }
 zu erscheinen und sich bei derselben durch Vorweisung dieser Verständigung zu legitimieren.
 dostavil a se tam tímto avísem legitimoval.

K. K. Telegraphenamt — C. k. telegrafní úřad

[Signature] (den) (dne) *7/5* *[Signature]*

Sonstige dienstliche Angaben:
Jiné poznámky služební:

Služební dopisnice

Mezi poštovní formuláře patří také tato služební dopisnice 11-069, vydání (I-1985), která sloužila k vybrání chybějícího doplatného u převzaté zásilky. Se zásilkou

VĚC SPOJOVÉ SLUŽBY

*) zde vylepte poštovní známky

POŠTA
747 21 KRAVAŘE u Hlučína

UPOZORNĚNÍ

Zásilka, která Vám byla doručena spolu s tímto upozorněním, byla nedostatečně vyplacena. Chybějící doplatné Kčs 2 ✓ vylepte v poštovních známkách na příslušném místě*) tohoto upozornění a vhoďte do poštovní schránky nebo předejte doručovateli.

Přijme-li příjemce zásilku, je povinen doplatit poštovní poplatky, zvláštní výdaje a jiné částky, které při vydání zásilky nebyly známy, nebo nebyly od něho požadovány. Této povinnosti se nemůže zprostit ani tím, že by zásilku vrátil. Takové nedoplatky má pošta právo od něho požadovat jen do roka od dodání zásilky.

příjemce dostal také tuto dopisnici s vyměřením chybějící částky a s poučením jak dále postupovat. V tomto případě byl vyzván, aby uhradil chybějící částku 2 Kčs vylepením známek na přední straně a aby formulář následně vhodil do schránky nebo předal doručovateli. Protože v době podání této zásilky doplatní známky z roku 1971-1972 měly již jen platnost jako výplatní (25.4.1985 - 30.6.1988), bylo možno použít k vylepení jiné známky výplatní. Pošta tedy doplatné na zásilky nevyznačovala vylepením doplatních známek, ale používala tuto formu výzvy k úhradě. Více méně spoléhala na slušnost příjemců. Zde tedy adresát vylepil 2 svitkové známky Pof.2399yaa a podle otisku razítka s datem 24.7.1987 vrátil zpět poště. Je, ale od pošty rozumné, že příjemce zásilky jako odesílatel této dopisnice již žádné další poštovné nehradil a dopisnice byla tedy oboustranně osvobozená od poštovného.

Bulant Vilém

NECELINOVÉ DOPISNICE

Již několik let zařazuji do zpravodaje ukázky poštovních formulářů. Kolem voleb se vyskytlo mnoho „celinových napodobenin“ propagující tu stranu, tu kandidáta. A tak jsem dal prostor i jedné velmi zajímavé dopisnici které mi zaslal p. F.Valenta. Myslím, že její obsah je stále živý a poučný.

Pijáctví ničí štěstí rodinné a ony svaté svazky, které drží jednotlivé členy pohromadě, ono kazí vzdělanost mládeže a vodí ji v náručí zkázy a zločinu. Prof. dr. M. Jovanovič-Batut.

I zdali jest to neděti světlí: hráti, žráti, tančiti, frejovati, vaditi se a bítí, pítí celý den a tržiti? — Opilý netoliko činí hřích, ale on sám jest hřích, že jiní od něho se kazí. Mistr Jan Hus.

Nejpuštošivější však ničí alkohol nervovou soustavu dítěte. Tisíce matek otravuje zcela pravidelně své miláčky jedem, jimž blbnou, chřadnou a stávají se tělesnými i duševními mrzáky. Prof. dr. med. E. Krápelin.

Děti alkoholiků zmírají předčasně v 40 až 60 proc. proti 8 proc. z rodin střídmych; jsou slabé, k chorobám náchylné. MUDr. El. Vozábová.

Všechny lidumilné snahy na ochranu dítěte měly by předním bodem pracovního programu učiniti boj proti alkoholismu rodičů — jen tak odstraňuje se nejen zlo samo, ale i příčina zla. J. Wurmová

Mezi pijáky je 3krát více souchoťinářů než u střídmych. Prof. dr. Forel.

Alkohol i v malých dávkách snižuje vzdornost těla proti nakažlivým nemocem a působí zhoubně na potomstvo. Prof. dr. Forel.

Alkohol a prostituce jsou v těsném spojení a napomáhají si navzájem jako přechovávác zloději. Pavla Moudrá.

Škola vychovává karaktery, alkohol je nič. Alice Masaryková.

Alkoholismem zvyšuje se zločinnost. Pivaření naší inteligence je hrob kultury. Dnes nemůže býti zván inteligentem ten, kdo nezajímá se o otázku alkoholní. Prof. dr. T. G. Masaryk.

Ať někdo nemluví o lásce k národu, kdo pro samou lásku ke sklenici zapomněl na zbudování hospodář. základů rodiny. Red. Fr. Procházka.

Zejména ty, omladino česká, čiň pokání, vyjdi z věčného puchu pivnic a kaváren, oblékni se kajicně v cvičebné roucho sokolské, tuž se ve prospěch národa a naprav konečně hříchy na zdraví, svěstí a statečnosti své. Dr. Miroslav Tyrš.

Poučení o alkoholu je důležitější než násobilka. Kdyby se lidstvo neomamovalo, rázem by se život náš změnil: bylo by více duchovního světla, bylo by více blahobytu. Red. šk. K. Kálal.

My máme problém malého národa: nehubit ani částku své energie, naopak shromažďovat a rozhojňovat všechny své síly. Ale problém malého národa nemůže býti rozřešen národem pijícím. Mluvíme o svém národním obrození, ale obrození nemůže být dovršeno bez ostřížlivění národa. Prof. dr. B. Foustka.

Pro obrození národa!

Předmluva

DO

10 10 10 10

148127-5

na Z. Žabovřesky

admin. úřad Z. Žabovřesky

v Planí,

Tr. čes. legi' o - h.

v r. 1987 J. Kubáček

Zvolen

Podporujte hnutí protialkoholní! Staňte se členy Moravského svazu abstinentního v Brně neb jeho odborů. Sekretariát Brno-Žabovřesky. Informace o členství a spisy protialkoholní tamtéž.

F.Valenta

Formulář: **Uzávěř**

TD: 13-339 D (III-1981)

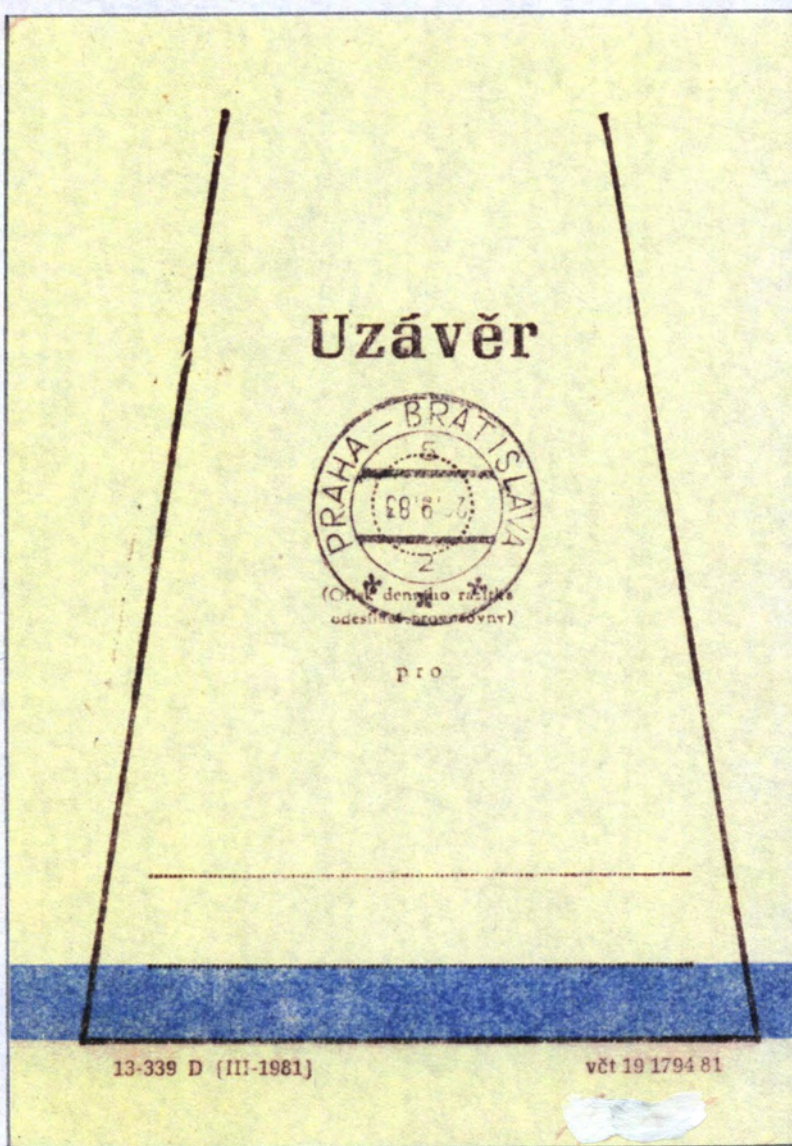
včt19179481

Rozměr: 105x151 mm

Papír: smetanový

Tisk: oboustranný černý, modrý pruh

Jazyková mutace: česká

Na následující straně jsou tři podobné formuláře „Nádražní psaní“. V daném případě jde pouze o adresní štítky na zásilky.

Formulář: **Nádražní psaní**

TD: St 14-11066-74

Rozměr: 116X69 mm

Papír: bílý

Tisk: červený rámeček, texty černě

Jazyková mutace: česká

TD: SČT 36 174276

Rozměr: 128X80 mm

Papír: bílý

Tisk: červený rámeček, texty černě

Jazyková mutace: česká

Nádražní psaní

vlakem č.: VLP Praha - Č. Budějovice 51

adresát: Podnik pro racionalizaci a řízení a výpočetní techniky

377 34 Jindřichův Hradec

Pravdova 837/III

Poště:

odesílatel:

Pražské drůbežářské závody n. p.
závod 5 XAVEROV
250 95 Praha 9 - Horní Počernice

SČT 14-11086-74

Nádražní psaní

AP 600 Příbram

AP 615 Praha

vlakem č.: AP 1023 Veselí n/Lužnicí

adresát: Podnik racionalizace řízení

a výpočetní techniky MZVž ČSR

Poště: Pravdova 837/2

odesílatel:

377 34 JINDŘICHUV HRADEC

~~Pražské drůbežářské závody~~

~~Konšerbov podnik Praha~~

~~závod 03 provoz 32~~

~~262 63 KAMÝK nad Vltavou~~

SČT 36 1742 76

CESKOSLOVENSKO

CESKOSLOVENSKO

Nádražní psaní

"úpž" R 750 Hr. Král.-P.

vlakem č.: "vlp" Praha - Čes. Budějovice

adresát: Podnik racional.řiz.a výpoč. techniky

MZVž ČSSR závod Jindř. Hradec

Poště: 337 34 Jindř. Hradec

Pravdova ul

odesílatel: SZP

Městec Králové

SČT 14-2798-77

TD: Sčt 14 - 2798 - 77

Rozměr: 114X69 mm

Papír: bílý

Tisk: červený rámeček, texty černě

Jazyková mutace: česká

Formulář: **Poplatkový lístek**

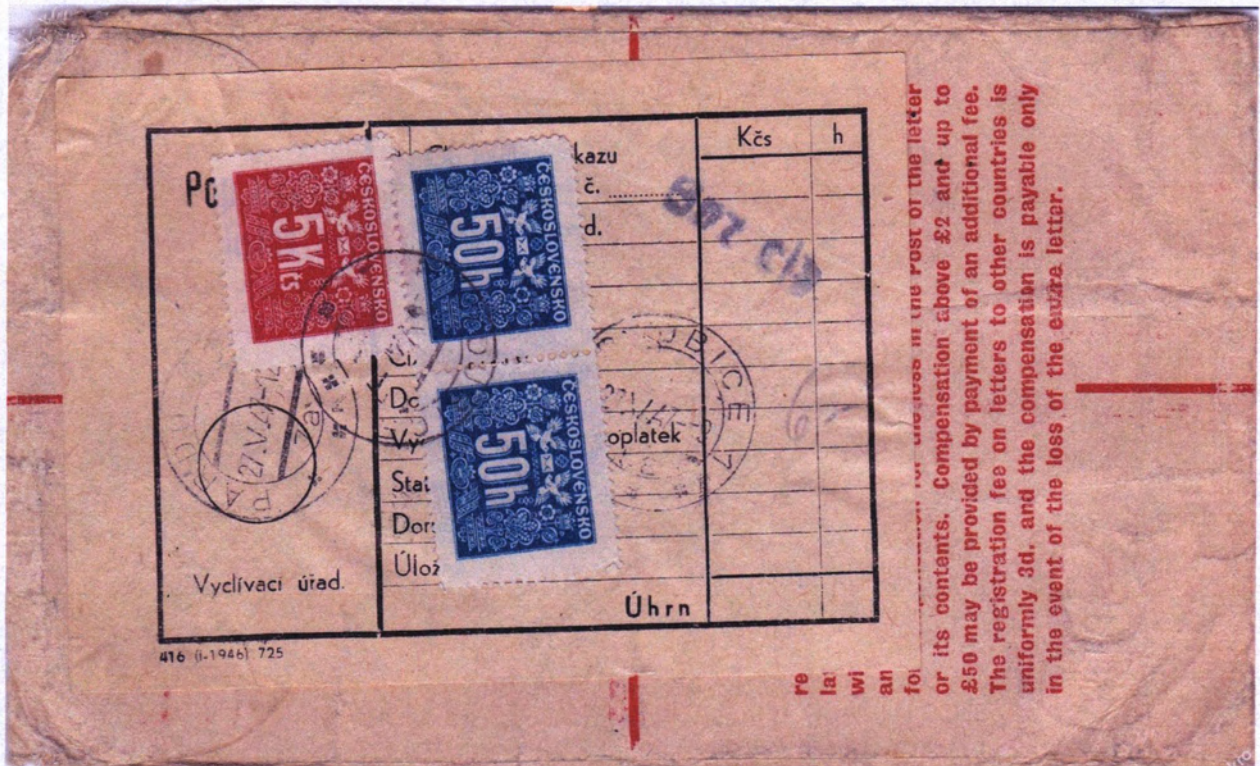
TD:416 (I-1946) 725

Rožměr: 115x80 mm

Papír: světle žlutý

Tisk: černý

Jazyková mutace: česká

ALFAFILA, s.r.o.
Václavské náměstí 28
pasáž U Stýblů (Alfa)
110 00 Praha 1
CZ – Česká republika
tel.: 224 235 457
<http://www.alfafila.cz>

burda auction
aukční dům

Kontakty:

Tel.: +420 777 466 790
E-mail: info@burda-auction.com
Web: www.burda-auction.com
Adresa: **Dejvická 306/9, 160 00 Praha 6**

Provozní doba:

Pondělí a středa 9:00 - 12:00 | 13:00 - 17:00

CELINY – Zpravodaj Společnosti sběratelů celin při SČF je určen pro potřebu členů společnosti. Za původnost příspěvků a jejich obsah si odpovídá každý autor. Jazyková úprava není prováděna.

Do čísla 3/2017 přispěli pánové: V.Bulant, J.Krátký, I.Leiš, J.Pluner, V.Raichsfeld, J.Rážga, A.Šmíd. Technická pomoc A.Náprstek – Filaso. F.Valenta

Předseda společnosti a korespondence : J.Starec, e-mail : hokat@seznam.cz

Zpravodaj rediguje: Ing. Jan Krátký, Hudečkova 2, 140 00 Praha 4, e-mail:

honzakratky1@gmail.com

Distributor : Ing.Milan Černík, P.O.Box 243, Praha 6, 160 41, e-mail:

icernik@volny.cz, 222951796

Hospodář : Ing. Pavel Švejnar, e-mail : svejnar@chello.cz

<http://www.celinari.cz>

Pozor změna banky. nové číslo účtu SSC: 4228655319/0800

Do zprávy pro příjemce uvádějte, prosíme, vždy Vaše příjmení a jméno. Jako variabilní symbol uvádějte, prosíme, vždy číselný údaj, který najdete na adresním štítku zasláního Zpravodaje, uvedený na 2.adresním řádku. Roční členský příspěvek pro členy s doručovací adresou v ČR činí 130,- CZK, pro členy s doručovací adresou mimo ČR činí 170,- CZK.

Uzávěrka čísla : 25.11.2017

c Společnost sběratelů celin SČF